

1988, 30. listopadu – Sdělení VONS č. 848 „František Lízna odsouzen“ o soudním jednání s Františkem Líznou u Okresního soudu v Uherském Hradišti a jeho odsouzení pro přečin proti veřejnému pořádku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

Samosoudce Okresního soudu v Uherském Hradišti JUDr. Vít Burša shledal v hlavním líčení, konaném dne 29. 11. 1988, katolického kněze Františka Líznu vinným přečinem proti veřejnému pořádku podle § 6 a zákona č. 150/69 Sb. (tj. zákona o přečinech) a uložil mu nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání dvou měsíců v II. NVS. Upřesňujeme předchozí informace (viz sdělení č. 831 a 847)¹: u F. Lízny nebyly nalezeny letáky k manifestaci 28. října, nýbrž asi 35 ks fotografií některých politických vězňů s textem, vyzývajícím k jejich propuštění, přičemž jednu z těchto fotografií položil F. Lízna na veřejném prostranství. F. Lízna byl odsouzen výlučně za tyto výzvy a jejich údajné rozšiřování.² Nehledě na oprávněnost jeho postupu je právní kvalifikace zcela absurdní, neboť obsah výzev se nijak nedotýkal veřejného pořádku. Rozsudek dosud nenabyl právní moci, F. Lízna se odvolal, prokurátor si ponechal lhůtu na rozmyšlenou.³ Pokud krajský soud rozsudek potvrdí, měl by být F. Lízna propuštěn 26. prosince 1988.

Hlavního líčení se mohlo zúčastnit asi čtyřicet přátel obžalovaného, kteří byli při vstupu fotografováni Státní bezpečností. Matce obžalovaného nebyla povolena již přislíbená krátká rozmluva s F. Líznou, prý pro nedostatek času.

Odsouzení kněze – jezuity a signatáře Charty 77 Františka Lízny je pouhou součástí vlny soudních a mimosoudních represí posledních měsíců. Za poněkud kuriózní pokládáme okolnost, že F. Lízna vyzýval k propuštění vězňů pouhých několik hodin před vyhlášením amnestie prezidenta republiky a byl za to potrestán jako za činnost společensky nebezpečnou, kdežto sám text amnestie obšírně zdůvodňuje společenskou potřebnost takového kroku.⁴

Informace o Chartě 77, r. 11, 1988, č. 21, s. 7.

POZNÁMKY

- ¹ Viz dokumenty č. 835 a 851. K případu viz dále sdělení VONS č. 867, dokument č. 871.
- ² V odůvodnění rozsudku se uvádí: „*Obviněný František Lízna přicestoval dne 26. 10. 1988 kolem 09.00 h. do Uherského Hradiště na autobusové nádraží, odkud pak chtěl pokračovat autobusem na Velehrad, který odjížděl kolem 10.00 h., aby tam navštívil své známé. Vzhledem k tomu, že sám je jedním ze signatářů ‚Charty 77‘ a svoje poslání vidí v tom, že musí bojovat za osoby, které byly u nás odsouzeny, případně pro[tí] nimž jsou vedeny [sic] trestní řízení pro různou trestnou činnost, zejména proti státnímu a společenskému zřízení, tedy podle něj ‚za své přesvědčení‘, měl u sebe několik desítek informačních letáčků s údaji o osobách, které v minulosti či současnosti byly stíhány či odsouzeny pro různou trestnou činnost, např. Rudolfa Bat[t]ěka, Ladislava Lise a dalších, které hodlal předávat příležitostně jiným lidem, aby jim poskytl informace o těchto osobách. Obsah těchto informací měl ospravedlňovat trestnou činnost, zejména zpochybňováním toho, že se nějaké trestné činnosti dopustili, jakož i názvy letáčků ‚Vězněn za své přesvědčení‘ nebo ‚Protestujeme proti bezpráví‘. Takto sám projevoval nesouhlas s odsouzením těchto osob a rozšiřováním informačních letáčků stejné povahy vyvolat i u jiných občanů. V době, kdy čekal na autobus na Velehrad, položil nejméně dva takovéto informační letáčky na automaty pro prodej jízdenek v hromadné městské dopravě. Při tomto jednání však byl na upozornění občanů zajištěn a zadržen orgány VB a tiskoviny u něj nalezeny a odebrány mu [sic].“ HUBENÝ, David: „Co mi může udělat tělo?“. Případ nezbedného faráře Františka Lizny, in: Jaroslav Pažout (ed.): *Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných. Politická perzekuce, opozice a nezávislé aktivity v Československu v letech 1978–1989*. Sborník grantového projektu č. 2, Praha 2008, s. 41–42.*
- ³ V odvolání z 9. 12. 1988 Lízna uvedl: „*Již sama skutečnost, že řádně pracující občan tohoto státu v srdci Evropy je 2 měsíce držen ve vězení za to, že chtěl své spoluobčany nenásilnou a pokojnou formou informovat o osudu svých přátel, je tristní a je chmurným svědectvím pro zemi, která se ve všech sdělovacích prostředcích hlásí k přestavbě a demokratizaci.*“ Právě rozsudek v jeho případě dokumentoval podle Lízny nutnost podobné osvěty. Lízna dále napsal, že události posledních měsíců a týdnů nasvědčují tomu, že by se mnohé mohlo ubírat k lepšímu. O tom podle něj svědčí i jeho odsouzení na dva měsíce, které je určitým pokrokem, neboť jen několik měsíců či let předtím by šlo o podstatně delší trest. Přesto se však odmítl s trestem ztotožnit, neboť své jednání nepovažoval za narušování veřejného pořádku, ale „*naopak za snahu přispět k tomu, aby se nastolil veřejný pořádek v oblasti tak citlivé pro řádný chod společnosti, jako je na státní moci nezávislý, spravedlivý právní řád a jeho výkonná praxe*“. Pokud jde o věcnou stránku případu, hájil se Lízna

tím, že mu bylo dokázáno šíření pouze jediného letáku a že u dalších 35 výtisků, které u něj byly nalezeny, se nepodařilo prokázat, co s nimi chtěl dále dělat. Obsah letáku podle něj nebyl v rozporu s veřejným pořádkem a nepobouřil ani svědka, který tvrdil, že ho nezajímal. Dále poukázal na to, že během hlavního líčení, které jinak označil jako korektní, nebylo řečeno, kdo vypracoval charakteristiku jeho osoby, nebyl čten posudek ze zaměstnání a rozsudek nebyl soudcem vlastnoručně podepsán. OS v Uherském Hradišti, soudní spis k případu Františka Lízny, spis. zn. 1 T 15/90.

- ⁴ Amnestie byla vyhlášena rozhodnutím prezidenta Československé socialistické republiky č. 167/1988 Sb. ze dne 27. října 1988 k 70. výročí vzniku československého státu a 20. výročí vyhlášení jeho federativního uspořádání.